

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

P9_TA(2020)0383

Prace Komisji Petycji w roku 2019

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyniku działalności Komisji Petycji w roku 2019 (2020/2044(INI))

(2021/C 445/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie prac Komisji Petycji,
 - uwzględniając art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 24 i 227 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w których odzwierciedlono znaczenie przywiązywane w Traktacie do prawa obywateli i osób mających miejsce zamieszkania w UE do informowania Parlamentu o swoich obawach,
 - uwzględniając art. 228 TFUE dotyczący roli i funkcji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
 - uwzględniając art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w którym jest mowa o prawie do składania petycji do Parlamentu Europejskiego,
 - uwzględniając postanowienia TFUE dotyczące postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w szczególności jego art. 258 i 260,
 - uwzględniając art. 54 oraz art. 227 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A9-0230/2020),
- A. mając na uwadze, że po wyborach do Parlamentu Europejskiego, które odbyły się w dniach 23–26 maja 2019 r., oraz po ukonstytuowaniu się Parlamentu w nowym składzie w dniu 2 lipca 2019 r. Komisja Petycji odbyła posiedzenie inauguracyjne w dniu 10 lipca 2019 r.;
- B. mając na uwadze, że w 2019 r. do Parlamentu wpłynęło 1 357 petycji, co stanowi wzrost o 11,23 % względem 1 220 petycji złożonych w 2018 r. i pokazuje, że pomimo okresu przerwy w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego obywatele i mieszkańcy Unii nadal korzystali z prawa do składania petycji;
- C. mając na uwadze, że w 2019 r. liczba użytkowników popierających jedną petycję lub więcej petycji na internetowym portalu petycji Parlamentu Europejskiego wzrosła w porównaniu z 2018 r. i wyniosła 28 075 osób; mając na uwadze, że liczba kliknięć na poparcie petycji wyniosła 31 679;
- D. mając na uwadze, że spośród petycji złożonych w 2019 r. 41 zostało podpisanych przez jednego obywatela lub wspólnie przez większą liczbę obywateli, 8 – przez ponad 100 obywateli, a 3 przez ponad 10 000 obywateli;
- E. mając na uwadze, że w stosunku do całkowitej liczby ludności Unii liczba otrzymanych petycji pozostała raczej umiarkowana; mając na uwadze, że ogólna liczba otrzymanych petycji wskazuje, iż konieczne są większe wysiłki i odpowiednie środki w celu zwiększenia świadomości obywateli w zakresie prawa do składania petycji; mając na uwadze, że obywatele, którzy korzystają z prawa do składania petycji, oczekują, iż instytucje Unii wniosą wartość dodaną w rozwiązywanie ich problemów;
- F. mając na uwadze, że spośród 1 357 petycji złożonych w 2019 r. 938 uznano za dopuszczalne, 406 uznano za niedopuszczalne, a 13 wycofano; mając na uwadze, że stosunkowo wysoki odsetek (30 %) petycji niedopuszczalnych w 2019 r. wskazuje na wciąż występujący powszechnie brak jasności co do obszarów działalności Unii; mając na uwadze, że konieczne jest zatem rozwiązanie tego problemu za pomocą kampanii informacyjnych mających na celu wyjaśnienie kompetencji Unii oraz procedury składania petycji do Parlamentu Europejskiego;
- G. mając na uwadze, że kryteria dopuszczalności petycji są określone w art. 227 TFUE i art. 226 Regulaminu Parlamentu Europejskiego, które zawierają wymóg, aby petycje były składane przez obywateli lub osoby mające miejsce zamieszkania w Unii, których bezpośrednio dotyczą sprawy wchodzące w zakres działalności Unii Europejskiej;

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

- H. mając na uwadze, że jednym z podstawowych praw obywateli Unii jest prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że prawo do składania petycji zapewnia obywatelom i osobom mającym miejsce zamieszkania w Unii otwarty, demokratyczny i przejrzysty mechanizm umożliwiający bezpośrednie zwracanie się do swoich wybranych przedstawicieli, a tym samym stanowi ważny element aktywnego uczestnictwa obywateli w obszarach działalności Unii;
- I. mając na uwadze, że demokratyczne rządy oparte na przejrzystości, skutecznej ochronie praw podstawowych i uwzględnianiu postulatów obywateli UE w programie politycznym UE są potrzebne do zwiększenia bezpośredniego udziału obywateli i do poprawy jakości procesu decyzyjnego w UE; mając na uwadze, że demokratyczne i przejrzyste rządy należy również uważać za podstawę umożliwiającą poprawę skuteczności pracy wykonywanej przez Komisję Petycji oraz zagwarantowanie, że działalność Komisji Petycji będzie jeszcze bardziej przyjazna dla obywateli;
- J. mając na uwadze, że prawo do składania petycji powinno zwiększać zdolność Parlamentu do reagowania na skargi i obawy związane z poszanowaniem unijnych praw podstawowych i przestrzeganiem przepisów UE w państwach członkowskich; mając na uwadze, że petycje są m.in. bardzo użytecznym źródłem informacji na temat przypadków błędnego stosowania lub naruszeń prawa UE; mając na uwadze, że petycje umożliwiają Parlamentowi i innym instytucjom Unii ocenę transpozycji i stosowania prawa Unii oraz jego skutków dla obywateli i osób mających miejsce zamieszkania w Unii, a także wykrywanie luk i niespójności w prawie Unii, które podważają cel, jakim jest zapewnienie wszystkim obywatelom pełnej ochrony praw podstawowych;
- K. mając na uwadze, że obywatele zwykle zwracają się do Komisji Petycji w ostateczności, gdy uznają, że inne organy i instytucje nie są w stanie rozwiązać ich problemów;
- L. mając na uwadze, że Parlament od dawna odgrywa pierwszoplanową rolę w rozwoju procesu rozpatrywania petycji w skali międzynarodowej i stosuje najbardziej otwartą i przejrzystą procedurę składania i rozpatrywania petycji w Europie, umożliwiającą składającym petycje uczestnictwo w swoich działaniach;
- M. mając na uwadze, że każda petycja jest dokładnie rozpatrywana przez Komisję Petycji; mając na uwadze, że każdy składający petycję ma prawo do otrzymania odpowiedzi i informacji na temat decyzji w sprawie dopuszczalności oraz działań następczych podjętych przez komisję w rozsądnym terminie, we własnym języku lub w języku użytym w petycji;
- N. mając na uwadze, że działalność Komisji Petycji opiera się na wiedzy pochodzącej od składających petycje i informacjach przez nich przekazywanych; mając na uwadze, że informacje dostarczane przez składających petycję, a także wiedza ekspercka Komisji Europejskiej, państw członkowskich i innych organów są niezbędne w pracy Komisji Petycji; mając na uwadze, że dopuszczalne petycje często stanowią cenny wkład w prace innych komisji parlamentarnych i intergrup;
- O. mając na uwadze, że znaczną liczbę petycji rozpatruje się publicznie podczas posiedzeń Komisji Petycji; mając na uwadze, że składający petycje są często zapraszani do przedstawienia swoich petycji oraz w pełni uczestniczą w ich rozpatrywaniu, biorąc tym samym aktywny udział w pracach Komisji Petycji; mając na uwadze, że w 2019 r. Komisja Petycji odbyła 9 zwykłych posiedzeń komisji, na których omówiono 250 petycji w obecności 239 składających petycję, a 126 składających petycję uczestniczyło aktywnie w posiedzeniach, zabierając głos; mając na uwadze, że rola komisji we wzmacnianiu pozycji obywateli Unii w istotnym stopniu przyczynia się do poprawienia wizerunku i zwiększenia autorytetu Parlamentu;
- P. mając na uwadze, że główne tematy poruszane w petycjach złożonych w 2019 r. dotyczyły kwestii środowiskowych (w szczególności kwestii związanych z zanieczyszczeniem, ochroną środowiska oraz gospodarką odpadami), praw podstawowych (zwłaszcza praw dziecka, prawa do głosowania i praw obywateli Unii, zwłaszcza w kontekście brexitu), spraw konstytucyjnych (w szczególności kwestii związanych z wyborami do Parlamentu Europejskiego i wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z UE), zdrowia (w szczególności kwestii związanych z opieką zdrowotną i oddziaływaniem zagrożeń i substancji toksycznych), transportu (zwłaszcza praw pasażerów w transporcie lotniczym i kolejowym, połączeń międzynarodowych i sezonowych zmian czasu), rynku wewnętrznego (w szczególności kwestii związanych z prawami konsumentów i swobodnym przepływem osób), zatrudnienia (w szczególności kwestii związanych z dostępem do rynku pracy i umowami niegwarantującymi pewności zatrudnienia) oraz kultury i edukacji (w szczególności kwestii związanych z dostępem do edukacji dla dzieci niepełnosprawnych lub nękaniami w szkole), a także wielu innych obszarów działalności;
- Q. mając na uwadze, że w 2019 r. 73,9 % otrzymanych petycji (tj. 1 003 petycje) złożono za pośrednictwem internetowego portalu petycji Parlamentu Europejskiego (w porównaniu z 70,7 %, tj. 863 petycjami w 2018 r.);
- R. mając na uwadze, że w 2019 r. opracowano responsywną wersję internetowego portalu petycji, spójną z nowym „wyglądem i charakterem” strony internetowej Parlamentu Europejskiego (Europarl); mając na uwadze, że w związku z tym portal stał się bardziej przyjazny dla użytkownika i dostępny dla obywateli, którzy mogą go teraz używać na dowolnym urządzeniu, oraz że zoptymalizowano go z myślą o stosowaniu europejskiej normy EN 301 549; mając na uwadze, że jest on również częściowo zgodny ze standardem AA dotyczącym wytycznych w zakresie dostępności treści internetowych (WCAG) 2.1; mając na uwadze, że w szablonach wiadomości e-mail i na stronie rejestracji zamieszczono nowe oświadczenie o ochronie prywatności we wszystkich wersjach językowych oraz uruchomiono na

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

- potrzeby rejestracji kont użytkowników test CAPTCHA w wersji dźwiękowej; mając na uwadze, że zintegrowano dodatkowo internetowy portal petycji i system ePetition poprzez poprawę mechanizmu ich synchronizacji; mając na uwadze, że z powodzeniem rozpatrzono dużą liczbę indywidualnych wniosków użytkowników o pomoc;
- S. mając na uwadze, że ze względu na okres przerwy związanej z wyborami do Parlamentu Europejskiego w związku z petycjami, w odniesieniu do których w 2019 r. prowadzono dochodzenie, nie odbyły się żadne wizyty informacyjne; mając na uwadze, że komisja przeprowadziła ocenę działań następczych w związku z szeregiem poprzednich wizyt informacyjnych i przyjęła sprawozdania z dwóch, które miały miejsce w 2018 r.; mając na uwadze, że na 2020 r. zaplanowano szereg wizyt informacyjnych;
- T. mając na uwadze, że Komisja Petycji uważa, iż europejska inicjatywa obywatelska jest ważnym narzędziem demokracji uczestniczącej, które umożliwia obywatelom aktywne angażowanie się w kształtowanie polityki i prawodawstwa Unii; mając na uwadze, że brakuje skutecznej komunikacji na temat europejskiej inicjatywy obywatelskiej;
- U. mając na uwadze, że media odgrywają kluczową rolę w każdym systemie demokratycznym i zapewniają większą przejrzystość procesu w ramach Komisji Petycji; mając na uwadze, że prasa na wysokim poziomie jest zasadniczym elementem dla całej Unii Europejskiej; mając na uwadze, że w niektórych mediach europejskich panuje dezorientacja co do roli i uprawnień Komisji Petycji;
- V. mając na uwadze, że zgodnie z Regulaminem Parlamentu Europejskiego Komisja Petycji odpowiada za kontakty z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich, do którego zadań należy rozpatrywanie skarg wnoszonych przez obywateli Unii Europejskiej w związku z niewłaściwym administrowaniem w instytucjach i organach Unii Europejskiej; mając na uwadze, że w 2019 r. Komisja Petycji odegrała ważną rolę w organizacji wyboru Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, przeprowadzając publiczne wysłuchanie kandydatów zgodnie z art. 231 Regulaminu; mając na uwadze, że w dniu 18 grudnia 2019 r. Emily O'Reilly została ponownie wybrana na stanowisko Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na kadencję parlamentarną 2019–2024;
- W. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie dochodzenia strategicznego OI/2/2017 Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego przejrzystości podczas dyskusji ustawodawczych w organach przygotowawczych Rady UE ⁽¹⁾ udzielono Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich poparcia w jej dochodzeniu i wezwano Radę, aby podjęła wszelkie działania niezbędne do jak najszybszego wdrożenia jej zaleceń; mając na uwadze, że Rada nie udzieliła odpowiedzi Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, nie zareagowała na rezolucję Parlamentu ani nie podjęła żadnych kroków w celu wdrożenia zaleceń;
- X. mając na uwadze, że w 2019 r. stosunki między Komisją Petycji a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich uległy dalszemu zacieśnieniu, o czym świadczy aktywny udział Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w posiedzeniach Komisji Petycji; mając na uwadze, że w następstwie swojej rezolucji z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie rozporządzenia ustanawiającego przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich ⁽²⁾ Emily O'Reilly wzięła udział w posiedzeniu komisji w dniu 2 kwietnia 2019 r. w celu wymiany poglądów na temat jej proponowanych nowych prerogatyw oraz przedstawiła Komisji Petycji swoje sprawozdanie roczne za rok 2018 na posiedzeniu w dniu 4 września 2019 r.;
- Y. mając na uwadze, że Komisja Petycji jest członkiem europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, w której skład wchodzi także Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, rzecznicy krajowi i regionalni oraz podobne organizacje z państw członkowskich UE, krajów kandydujących i z innych państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego; mając na uwadze, że sieć ta ma na celu promowanie wymiany informacji o prawie i polityce UE oraz wymianę najlepszych praktyk;
- Z. mając na uwadze, że działalność sieci petycji należy usprawnić przez zapewnienie skuteczniejszej współpracy między komisjami zajmującymi się petycjami; mając na uwadze, że sieć petycji powinna pogłębić dialog i współpracę z Komisją i innymi instytucjami Unii w celu zagwarantowania, że problemy poruszane przez obywateli w petycjach będą odpowiednio uwzględniane i rozwiązywane;
- AA. mając na uwadze, że w wytycznych politycznych dla Komisji Europejskiej na lata 2019–2024 przewodnicząca Ursula von der Leyen zobowiązała się, iż w odpowiedzi na rezolucję przyjęte przez Parlament na podstawie art. 225 TFUE przedstawi akt ustawodawczy z myślą o powierzeniu Parlamentowi większej roli w inicjowaniu prawodawstwa Unii; mając na uwadze, że Komisja Petycji powinna odgrywać strategiczną rolę w tworzeniu bezpośredniego związku między prawem inicjatywy ustawodawczej Parlamentu a kwestiami, które obywatele poruszają za pośrednictwem petycji;

⁽¹⁾ Dz.U. C 411 z 27.11.2020, s. 149.

⁽²⁾ Dz.U. C 449 z 23.12.2020, s. 182.

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

1. przypomina, że Komisja Petycji, która jako jedyna utrzymuje bezpośredni kontakt z obywatelami, musi – w ramach przysługujących jej kompetencji – zwiększyć kluczową rolę, jaką odgrywa w obronie i propagowaniu praw obywateli i osób mających miejsce zamieszkania w Unii Europejskiej, zapewniając terminowe analizowanie obaw i skarg składających petycje oraz rozwiązywanie problemów w drodze otwartego, demokratycznego, dynamicznego i przejrzystego procesu składania petycji, a także pogłębionej współpracy i dialogu z innymi instytucjami Unii oraz władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, przy czym należy unikać stronniczego bądź upolitycznionego rozpatrywania spraw przedstawianych przez składających petycje;
2. ubolewa, że składający petycje wciąż nie są dostatecznie informowani o podstawach uznawania petycji za niedopuszczalne; podkreśla znaczenie stałej kampanii informacyjnej i debaty publicznej na temat dziedzin działalności Unii w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat prawa do składania petycji do Parlamentu Europejskiego i zapewnienia jaśniejszych i bardziej szczegółowych informacji na temat uprawnień UE; podkreśla potrzebę pilnego przyjęcia wszystkich niezbędnych środków w celu wdrożenia demokratycznych rządów w UE opartych na przejrzystości, lepszej ochronie praw podstawowych oraz bezpośrednim udziale obywateli w procesach decyzyjnych UE; jest zdania, że zasadnicze znaczenie ma znalezienie sposobu dalszego promowania prawa do składania petycji przy jednoczesnym podnoszeniu świadomości obywateli w tym zakresie; proponuje zintensyfikowanie kampanii informacyjnych w Unii Europejskiej w celu zapewnienia obywatelom Unii lepszej wiedzy na temat kompetencji UE oraz wyjaśnienia opinii publicznej roli Komisji Petycji;
3. apeluje o aktywniej działające służby prasowe i służby łączności oraz większą obecność w mediach społecznościowych, aby poprawić widoczność prac komisji oraz umożliwić jej sprawniejsze reagowanie na obawy obywateli i debaty prowadzone w UE, w tym również poprzez zwracanie uwagi na te przypadki i sukcesy, w których problem poruszony przez składającego petycję rozwiązano przy wsparciu ze strony Komisji Petycji;
4. proponuje przeprowadzenie kampanii i wydarzeń informacyjnych skierowanych do dziennikarzy i mediów w celu zapobiegania niedokładnym informacjom i poprawienia w ten sposób stosunków między Komisją Petycji a mediami; podkreśla, że media odgrywają kluczową rolę w docieraniu do obywateli Unii z informacjami o codziennej pracy Komisji Petycji i przez swoją działalność mogą przyczynić się do zwiększenia wiedzy obywateli europejskich na temat pracy Komisji Petycji; podkreśla, że dbanie o to, by obywatele Unii otrzymywali dokładne informacje, jest zadaniem UE;
5. zauważa, że petycje stwarzają Parlamentowi Europejskiemu i innym instytucjom Unii możliwość nawiązania bezpośredniego dialogu z obywatelami Unii i osobami legalnie przebywającymi na jej terytorium, jeżeli mają one do czynienia z błędnym stosowaniem lub naruszeniem prawa Unii i z brakiem spójności w prawodawstwie unijnym, a także możliwość rozwiązywania wykrytych problemów; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że petycje umożliwiają obywatelom bezpośredni kontakt z instytucjami europejskimi; podkreśla potrzebę ściślejszej współpracy między Komisją Petycji, komisjami przedmiotowo właściwymi i instytucjami Unii a władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi w zakresie dochodzeń lub wniosków dotyczących wdrażania i przestrzegania prawa Unii;
6. uważa, że aby zapewnić przekazywanie petycji odpowiednim i właściwym organom, konieczna jest poprawa współpracy z parlamentami krajowymi, rządami państw członkowskich, właściwymi instytucjami krajowymi i rzecznikami praw obywatelskich;
7. przypomina, że petycje stanowią cenny wkład w realizację przez Komisję Europejską roli strażniczki Traktatów; przypomina, że dobra współpraca między Komisją Petycji a Komisją Europejską ma kluczowe znaczenie oraz że szybsze udzielanie odpowiedzi przez Komisję ma zasadnicze znaczenie w procesie rozpatrywania petycji; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie wiceprzewodniczącego do spraw stosunków międzyinstytucjonalnych i prognozowania Maroša Šefčoviča, złożone podczas przesłuchiwania go jako kandydata na komisarza, do dalszej poprawy procesu rozpatrywania petycji przez Komisję Europejską oraz do zapewnienia udzielania dokładnych odpowiedzi w wyznaczonym terminie trzech miesięcy; ponownie zwraca się do Komisji, aby zapewniła przejrzystość i dostęp do dokumentów w ramach procedur EU Pilot dotyczących otrzymanych petycji oraz zakończonych już procedur EU Pilot i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;
8. wzywa Komisję do zobowiązania się do bardziej aktywnego zaangażowania w prace Komisji Petycji w celu zapewnienia, aby składający petycje otrzymywali dokładną odpowiedź na swoje wnioski i skargi dotyczące wdrażania prawa Unii;
9. uważa, że Komisja nie powinna nakładać obowiązku działania na samego składającego petycję w przypadku wykrycia problemu dotyczącego stosowania lub naruszenia prawa Unii; uważa, że Komisja musi badać, czy władze krajowe podejmują działania, aby rozwiązać problem, o którym mowa w petycji, i być gotowa do ingerencji w przypadku nieskuteczności działań władz krajowych;

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

10. podkreśla, że w celu zapewnienia najwyższego poziomu ochrony demokratycznych praw obywateli zasadą powinny być przejrzystość i dostęp obywateli do dokumentów wszystkich instytucji Unii, w tym Rady; zwraca uwagę, że obowiązujące rozporządzenie (WE) nr 1049/2001⁽³⁾ nie odpowiada już sytuacji faktycznej; wzywa Komisję do przedłożenia wniosku w sprawie przekształcenia rozporządzenia z 2001 r., aby poprawić przejrzystość i odpowiedzialność przez promowanie dobrych praktyk administracyjnych;

11. zwraca uwagę, że Komisja Petycji często otrzymuje skargi dotyczące naruszeń praworządności przez pewne organy; przypomina, że zapewnienie skutecznego, jednakowego i jednolitego stosowania prawa UE ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania praworządności, która jest jedną z podstawowych wartości Unii i jej państw członkowskich określoną w art. 2 TUE; z poszanowaniem zasady pomocniczości wzywa Komisję do przestrzegania zobowiązań podjętych w komunikacie z dnia 17 lipca 2019 r. pt. „Umocnienie praworządności w Unii – plan działania” (COM(2019)0343) w celu promowania kultury poszanowania praworządności, zacieśnienia współpracy z organami krajowymi oraz zapewnienia skutecznej wspólnej reakcji na rzeczywiste zagrożenia w Unii;

12. wzywa Komisję do podjęcia działań gwarantujących, że wykładnia zakresu art. 51 będzie jak najbardziej spójna i szeroka; przypomina, że oczekiwania większości składających petycje dotyczące praw przysługujących im na mocy karty są wysokie i znacznie wykraczają poza obecny zakres ich stosowania;

13. uważa, że zasadnicze znaczenie dla kompleksowego rozpatrywania petycji ma współpraca z innymi komisjami parlamentarnymi; zauważa, że w 2019 r. 65 petycji wysłano do innych komisji w celu uzyskania opinii, a 351 przekazano do wglądu oraz że od innych komisji otrzymano 38 opinii i 9 potwierdzeń uwzględnienia petycji w pracach danej komisji; zauważa również, że w 2018 r. 47 petycji wysłano do innych komisji w celu uzyskania opinii, a 660 przekazano do wglądu oraz że od innych komisji otrzymano 30 opinii i 38 potwierdzeń uwzględnienia petycji w pracach danej komisji; przypomina, że składający petycję są informowani o zwróceniu się do innych komisji o wydanie opinii na potrzeby rozpatrzenia ich petycji; podkreśla zatem znaczenie wkładu innych komisji w umożliwienie Parlamentowi szybszego i skuteczniejszego reagowania na obawy obywateli;

14. jest przekonany, że sieć petycji jest użytecznym narzędziem służącym podnoszeniu świadomości kwestii poruszanych w petycjach oraz ułatwianiu rozpatrywania petycji w innych komisjach, do których są one przesyłane w celu uzyskania opinii lub do wglądu; zwraca uwagę, że konieczne jest zapewnienie odpowiednich działań następczych w odpowiedzi na petycje w pracy parlamentarnej i ustawodawczej; podkreśla, że sieć petycji można uważać za strategiczne narzędzie wspierania prawa inicjatywy ustawodawczej Parlamentu Europejskiego zapisanego w art. 225 TFUE, co pozwoli na usuwanie luk i niespójności w prawie Unii, na które zwrócono uwagę w petycjach, w celu zapewnienia pełnej ochrony praw obywateli; uważa, że regularne posiedzenia sieci petycji mają istotne znaczenie dla wzmocnienia współpracy między komisjami parlamentarnymi dzięki wymianie informacji i najlepszych praktyk między członkami sieci; zaznacza, że ściślejszy kontakt między komisjami może również poprawić skuteczność planowania wysłuchań i analiz parlamentarnych na te same tematy; opowiada się za opracowaniem mechanizmu umożliwiającego bezpośrednie zaangażowanie Komisji Petycji w proces legislacyjny;

15. zwraca uwagę na ważne sprawozdania roczne przyjęte przez Komisję Petycji w 2019 r., zwłaszcza na sprawozdanie w sprawie wyniku działalności Komisji Petycji w roku 2018 r.⁽⁴⁾ oraz na sprawozdanie w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich – sprawozdanie roczne za 2018 r.⁽⁵⁾;

16. zauważa, że Komisja Petycji wyraziła swoją opinię na temat ważnych kwestii poruszonych w petycjach, wnosząc wkład do sprawozdań parlamentarnych i ustawodawczych, w szczególności w sprawie stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w ramach instytucjonalnych UE⁽⁶⁾ oraz w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zniesienia sezonowych zmian czasu i uchylecia dyrektywy 2000/84/WE⁽⁷⁾;

17. zwraca uwagę, że wiele petycji doprowadziło do podjęcia działań ustawodawczych lub politycznych czy to za pośrednictwem sprawozdań lub projektów rezolucji, czy też orzeczeń w trybie prejudycjalnym lub postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁽⁴⁾ Sprawozdanie przyjęte w dniu 22 stycznia 2019 r.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie przyjęte w dniu 12 listopada 2019 r.

⁽⁶⁾ Opinia przyjęta w dniu 21 stycznia 2019 r.

⁽⁷⁾ Opinia przyjęta w dniu 20 lutego 2019 r.

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

18. zauważa, że głównym przedmiotem troski obywateli w 2019 r. były zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego; wskazuje w związku z tym na sporządzony na podstawie art. 227 ust. 2 Regulaminu projekt rezolucji w sprawie gospodarowania odpadami przyjęty w dniu 21 marca 2019 r. przez Komisję Petycji oraz w dniu 4 kwietnia 2019 r. na posiedzeniu plenarnym⁽⁶⁾; podkreśla, że gospodarowanie odpadami jest jednym z głównych globalnych wyzwań społeczno-gospodarczych i środowiskowych, a także ponawia swój apel o maksymalizację zapobiegania powstawaniu odpadów, ponownego ich wykorzystania, selektywnego zbierania i recyklingu w celu przyspieszenia przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym; ponownie wzywa Komisję do wykorzystania pełnego potencjału systemu wczesnego ostrzegania ustanowionego w zmienionych dyrektywach w sprawie odpadów; zwraca uwagę na sprawozdanie końcowe z misji informacyjnej w Valledorze (Włochy), przyjęte w dniu 11 kwietnia 2019 r., i wzywa właściwe władze krajowe, regionalne i lokalne do zapewnienia pełnego i spójnego wdrożenia wszystkich zawartych w nim zaleceń;

19. zwraca uwagę na wysłuchanie w sprawie zaprzeczania zmianie klimatu, które Komisja Petycji przeprowadziła w dniu 21 marca 2019 r. wspólnie z Komisją Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności; uważa, że Komisja Petycji musi nadal przeciwdziałać negowaniu zmiany klimatu, w tym przez promowanie przyjęcia skutecznych i odstraszających sankcji wobec grup interesu, które prowadzą lobbing wobec instytucji UE bezpośrednio lub pośrednio mających do czynienia z negocjowaniem zmiany klimatu; podkreśla, że kapitalne znaczenie ma zapewnienie, aby w przyszłych pracach Komisji Petycji gwarantowano szczególne uwzględnienie zmiany klimatu w celu wzmocnienia ogólnych działań instytucji Unii służących konsekwentnemu wdrażaniu Europejskiego Zielonego Ładu i porozumienia paryskiego;

20. wskazuje na badania dotyczące transgranicznego bezpieczeństwa jądrowego, odpowiedzialności i współpracy w Unii Europejskiej oraz substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego – od dowodów naukowych do ochrony zdrowia ludzi, które Komisja Petycji zleciła w odpowiedzi na znaczną liczbę petycji, w których wyrażano obawy w tych kwestiach i które zostały przedstawione na posiedzeniach Komisji Petycji w dniach 20 lutego 2019 r. i 2 kwietnia 2019 r.; ubolewa, że przepisy dotyczące środowiska nie zawsze są prawidłowo wdrażane w państwach członkowskich, o czym świadczą liczne petycje; podkreśla znaczenie spełnienia oczekiwań obywateli Unii w zakresie ochrony środowiska i w związku z tym wzywa Komisję Europejską, by wraz z państwami członkowskimi zapewniła prawidłowe wdrażanie prawodawstwa Unii w tej dziedzinie; jest przekonany, że Komisja musi zintensyfikować swoje działania w celu upewnienia się, że oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzane przez państwa członkowskie na potrzeby wydania zezwolenia na realizację projektów infrastrukturalnych, w przypadku których składający petycje zwrócili uwagę na poważne zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i środowiska, opierają się na dokładnych i wyczerpujących analizach w pełnej zgodności z prawem Unii;

21. wyraża głębokie zaniepokojenie poważnymi szkodami dla zdrowia obywateli mieszkających na obszarach, na których produkowane są ogromne ilości substancji rakotwórczych, przy czym największy negatywny wpływ odnotowuje się wśród dzieci; jest głęboko przekonany, że Komisja musi w pełni wykorzystywać i konsekwentnie wdrożyć przepisy załącznika XIV do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) dotyczące substancji wymagających zezwolenia jako rakotwórcze, trwałe i wykazujące zdolność do bioakumulacji, zapewniając zastąpienie ich alternatywnymi substancjami nietoksycznymi, w tym przez promowanie służących temu procesów przemysłowych;

22. zwraca uwagę na dużą liczbę petycji w sprawie brexitu złożonych w 2019 r., w większości wzywających do ochrony praw obywateli Unii przed brexitem i po nim; wyraża uznanie dla znakomitej pracy wykonanej przez Komisję Petycji, która – dając wyraz obawom zgłaszanym przez tych składających petycje – przyczyniła się do zapewnienia, by prawa obywateli pozostały jednym z głównych priorytetów Parlamentu w negocjacjach dotyczących brexitu; podkreśla, że jest wielu obywateli – zarówno w UE, jak i w Zjednoczonym Królestwie – którzy w związku z brakiem pewności co do scenariusza braku porozumienia zwrócili się do Komisji Petycji z obawy przed zagrożeniem dla ich praw wynikającym z braku porozumienia; zwraca uwagę, że dla ochrony praw, z których korzystają obywatele Unii przebywający w państwie członkowskim innym niż ich własne, pomocne mogą być odpowiednie przepisy na wypadek zmiany statusu państwa członkowskiego w relacjach z UE;

23. przypomina o szczególnej roli ochronnej, jaką odgrywa Komisja Petycji w Unii Europejskiej w ramach Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; zwraca uwagę na ważną bieżącą pracę komisji w związku z petycjami dotyczącymi zagadnień związanych z niepełnosprawnościami; zauważa, że w 2019 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba petycji dotyczących niepełnosprawności; zauważa jednak, że dostępność i dyskryminacja pozostają jednymi z głównych wyzwań, z którymi mierzą się osoby z niepełnosprawnościami; przypomina, że w 2019 r. Komisja Petycji zwróciła szczególną uwagę na omawianie petycji dotyczących edukacji integracyjnej dzieci niepełnosprawnych; wzywa do umieszczenia nowego programu na rzecz umiejętności w centrum zainteresowania Europy oraz do przedstawienia konkretnych propozycji dotyczących sposobów wspierania włączenia oraz ułatwiania uznawania i możliwości przenoszenia kwalifikacji w Europie;

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0338.

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

24. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2019 r. Komisja Petycji zajęła się wyrażonymi w kilku petycjach obawami obywateli dotyczącymi przejrzystości i odpowiedzialności instytucji Unii; przypomina w związku z tym, że na posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 2019 r. komisja była gospodarzem warsztatów zatytułowanych „Konflikty interesów – uczciwość, odpowiedzialność i przejrzystość w instytucjach i agencjach Unii Europejskiej”, podczas których przeanalizowano osiągnięcia w odniesieniu do konfliktów interesów, uczciwości, odpowiedzialności, przejrzystości, kodeksów postępowania i efektu „drzwi obrotowych” w instytucjach i agencjach Unii Europejskiej; zwraca uwagę na istotny wkład w debatę, jaki miała Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich, która wygłosiła przemówienie inauguracyjne na temat osiągnięć i wyzwań stojących przed instytucjami Unii;

25. wzywa do szybkiego przyjęcia reform prawnych mających na celu rozwiązanie problemu braku przejrzystości procesu decyzyjnego w UE, konfliktów interesów i wszystkich problemów etycznych na szczeblu UE mających wpływ na proces legislacyjny związany z kwestiami, które obywatele poruszają za pośrednictwem petycji;

26. zwraca uwagę na większościowe poparcie, jakiego na posiedzeniu plenarnym Parlamentu udzielono rezolucji z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie dochodzenia strategicznego OI/2/2017 Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego przejrzystości podczas dyskusji ustawodawczych w organach przygotowawczych Rady Unii Europejskiej⁽⁹⁾; przypomina, że Rada jako współprawodawca jest instytucją niezbędną dla obywateli Unii; ubolewa, że liczne dyskusje i posiedzenia Rady nadal odbywają się za zamkniętymi drzwiami; wzywa Radę do wdrożenia polityki większej przejrzystości, aby zwiększyć zaufanie obywateli do instytucji publicznych; zachęca Radę do szerszego informowania o pewnych posiedzeniach i dokumentach, aby osiągnąć lepszą komunikację z obywatelami europejskimi i parlamentami krajowymi;

27. docenia wynik wysłuchania publicznego przeprowadzonego przez Komisję Petycji w dniu 12 listopada 2019 r. w sprawie amerykańskiej ustawy o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą (FATCA) i jej eksterytorialnego wpływu na obywateli UE; wyraża ubolewanie, że Komisja i Rada wydają się cenić stosunki międzynarodowe ze Stanami Zjednoczonymi bardziej niż prawa i interesy obywateli Unii, zwłaszcza w kontekście FATCA, oraz wzywa Radę i Komisję do przyjęcia odpowiedzialności i podjęcia natychmiastowych i znaczących działań na rzecz wsparcia zainteresowanych obywateli, do czego Parlament wezwał w rezolucji z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie szkodliwych skutków amerykańskiej ustawy o wypełnianiu obowiązków podatkowych w stosunku do rachunków posiadanych za granicą dla obywateli UE⁽¹⁰⁾;

28. zwraca uwagę na ważne prace prowadzone obecnie przez Komisję Petycji w celu zapewnienia ochrony dobrostanu zwierząt w UE, o czym świadczy znaczna liczba petycji na ten temat omawianych na jej posiedzeniach w 2019 r.; uważa, że kluczowe znaczenie ma przyjęcie nowej strategii UE na rzecz dobrostanu zwierząt w celu wypełnienia wszystkich istniejących luk i zapewnienia pełnej i skutecznej ochrony dobrostanu zwierząt dzięki jasnym i wyczerpującym ramom prawnym w pełni zgodnym z wymogami art. 13 TFUE; zwraca uwagę na wysłuchanie publiczne na temat ponownego oszacowania populacji wilków w UE, które Komisja Petycji zorganizowała w dniu 5 grudnia 2019 r. wspólnie z Komisją Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz we współpracy z Komisją Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby dać wyraz obawom obywateli dotyczącym ram prawnych ochrony wilka, a także wpływu populacji wilków i innych dużych drapieżników takich jak niedźwiedź brunatny na środowisko i społeczności wiejskie; podkreśla, że w ramach dyrektywy siedliskowej duże drapieżniki należą w większości państw członkowskich do gatunków chronionych; wzywa państwa członkowskie do lepszego wykorzystywania narzędzi przewidzianych w obowiązującym prawodawstwie Unii w celu rozwiązywania ewentualnych konfliktów dotyczących ochrony dużych drapieżników; zwraca się do Komisji o jak najszybsze przedstawienie zaktualizowanych wytycznych UE w sprawie przepisów dotyczących ochrony gatunków, aby osiągnąć zadowalające warunki współistnienia ludzi i dużych drapieżników na obszarach występowania tych zwierząt;

29. uważa, że niezbędne jest, aby obywatele mieli możliwość bezpośrednio uczestniczyć w inicjowaniu wniosków ustawodawczych; podkreśla, że europejska inicjatywa obywatelska jest zasadniczym instrumentem aktywnego obywatelstwa i udziału społeczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje uchwalenie w dniu 17 kwietnia 2019 r. nowych przepisów dotyczących europejskiej inicjatywy obywatelskiej, które wprowadzają szereg ulepszeń strukturalnych i technicznych mających na celu uczynienie tego instrumentu bardziej przyjaznym dla użytkownika i dostępnym, a także umożliwienie większego udziału obywateli Unii w procesie demokratycznym Unii; odnotowuje znaczną liczbę nowych europejskich inicjatyw obywatelskich zarejestrowanych przez Komisję Europejską w 2019 r., co pokazuje, że obywatele korzystają z możliwości stosowania instrumentów uczestnictwa, by mieć wpływ na kształtowanie polityki i stanowienie prawa; wzywa do prowadzenia większej liczby kampanii informacyjnych na temat roli europejskiej inicjatywy obywatelskiej w celu promowania korzystania z tego instrumentu przez obywateli europejskich; wyraża ubolewanie, że jak dotąd żadna z pomyślnie przeprowadzonych europejskich inicjatyw obywatelskich nie zakończyła się wnioskiem ustawodawczym Komisji; zachęca Komisję do stosowania podejścia do europejskiej inicjatywy obywatelskiej opartego w jak największym stopniu na otwartości i chęci współpracy, tak aby instrument ten stał się w oczach obywateli prawdziwym sukcesem europejskiej demokracji uczestniczącej; w związku z tym wzywa Komisję do wystąpienia z wnioskiem ustawodawczym w oparciu o każdą pomyślnie przeprowadzoną europejską inicjatywę obywatelską popartą przez Parlament Europejski;

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0045.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 118 z 8.4.2020, s. 141.

Czwartek, 17 grudnia 2020 r.

30. przypomina, że kontakty z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich należą do obowiązków, które Regulamin Parlamentu Europejskiego powierza Komisji Petycji; podkreśla owocną współpracę Parlamentu z Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jej zaangażowanie w europejską sieć rzeczników praw obywatelskich; podkreśla doskonałe relacje między Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich a Komisją Petycji; zwraca uwagę na kluczową rolę Komisji Petycji w zapewnieniu, by publiczne wysłuchania kandydatów w ramach procedury wyboru Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2019 r. były prowadzone w sposób przejrzysty i skuteczny;
31. docenia regularne zaangażowanie Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich w prace Komisji Petycji przez cały rok; zdecydowanie uważa, że instytucje, organy i agencje Unii muszą zapewnić spójne i skuteczne stosowanie się do zaleceń Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich;
32. przypomina, że internetowy portal petycji jest podstawowym narzędziem zapewniającym sprawny, skuteczny i przejrzysty proces składania petycji; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym jego dostosowanie do „wyglądu i charakteru” strony internetowej Parlamentu Europejskiego (Europarl); przypomina, że od końca 2017 r. dokumenty takie jak porządki obrad posiedzeń, protokoły i komunikaty Komisji Petycji są automatycznie umieszczane na portalu, dzięki czemu obywatele mają do dyspozycji portal, który zawiera więcej informacji oraz jest przejrzysty i dostępny; podkreśla, że należy kontynuować starania, aby portal był bardziej dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, w tym również aby uwzględniał zmiany pozwalające składającym petycje przedstawianie petycji w krajowych językach migowych UE, tak by zapewnić wszystkim obywatelom Unii możliwość korzystania z prawa do składania petycji do Parlamentu Europejskiego, które jest przewidziane w art. 20 i 24 TFUE oraz w art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; proponuje zapewnić lepsze eksponowanie internetowego portalu petycji na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego; jest zdania, że prawo do składania petycji jest bezpośrednio związane z działalnością tej instytucji i zasługuje na widoczne i łatwo dostępne miejsce na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego; wzywa do zbadania, w jaki sposób można zapobiegać wykorzystywaniu skradzionych lub fałszywych tożsamości;
33. podkreśla, że chociaż liczba użytkowników popierających jedną petycję lub więcej petycji na internetowym portalu petycji Parlamentu Europejskiego wzrosła w porównaniu z 2018 r., niektórzy składający petycje nadal napotykają trudności techniczne, jeżeli chcą poprzeć kilka petycji;
34. podkreśla, że instrument ePetition stanowi ważną bazą danych dla funkcjonowania Komisji Petycji, ale apeluje o ulepszenie i modernizację interfejsu, aby był łatwiejszy w obsłudze i bardziej dostępny;
35. gratuluje sekretariatowi Komisji Petycji rozpatrywania petycji skutecznie i bardzo starannie, zgodnie z wytycznymi komisji i cyklem życia petycji w strukturach administracyjnych Parlamentu Europejskiego;
36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji i sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz komisjom ds. petycji państw członkowskich, a także rzecznikom praw obywatelskich lub podobnym właściwym organom.
-